

هم‌اکنون لبه فناوری، در بسیاری از حوزه‌های فناوری صنعت نفت، در اختیار تعداد زیادی از شرکت‌های کوچک دانش‌بنیان است که شکل‌گیری اغلب آنها بر مبنای استارت‌آپ‌های فناورانه موفق بوده است

فناوری درون‌سازمانی، با صرف کمتر از یک درصد درآمد خالص خود، پشتیبانی می‌کردند. اما شرکت‌های بین‌المللی نفتی در اواخر دهه ۱۹۸۰ میلادی تصمیم گرفتند کسب و کار خدمات میدان‌های نفتی را از حوزه فعالیت‌های خود خارج کنند تا بتوانند هزینه‌های پژوهش و فناوری داخلی را کاهش دهند.

در دهه ۱۹۹۰، با کم‌رنگ شدن نقش شرکت‌های بین‌المللی نفت در توسعه فناوری در حوزه بالادستی صنعت نفت، شرکت‌های خدمات میدان‌های نفتی مسئولیت شناسایی و تأمین نیازهای فناورانه حوزه بالادستی صنعت نفت را عهده‌دار شدند. با توجه به ریسک و هزینه بالای توسعه و تجاری‌سازی فناوری‌های دارای نوآوری بنیادی، شرکت‌های خدمات میادین نفتی پیشرو به نوآوری‌های تدریجی روی آوردند. این امر زمینه را برای ورود استارت‌آپ‌های فناورانه به حوزه بالادستی صنعت نفت، با هدف دستیابی به نوآوری‌های غالباً بنیادی، فراهم کرده است. هم‌اکنون لبه فناوری، در بسیاری از حوزه‌های فناورانه بالادستی صنعت نفت، در اختیار تعداد زیادی از شرکت‌های کوچک دانش‌بنیان است که شکل‌گیری اغلب آنها بر مبنای استارت‌آپ‌های فناورانه موفق بوده است. به این ترتیب شرکت‌های بزرگ نفتی نیز متوجه شده‌اند بدون بهره‌گیری از رویکرد نوآوری باز و استفاده از توان این شرکت‌ها امکان تداوم رقابت‌پذیری خود را نخواهند داشت. این مقاله در ادامه به چالش‌های اختصاصی استارت‌آپی فناورانه در حوزه بالادستی

صنعت نفت پرداخته است. برای مثال تجاری‌سازی فناوری و پذیرفته شدن آن در بازار، در حوزه بالادستی صنعت نفت، نیازمند آزمایش‌های همه‌جانبه و در مقیاس واقعی برای اثبات فناوری است که انجام آنها از توان استارت‌آپ‌های فناورانه خارج است؛ از این رو، این شرکت‌های کوچک باید راه‌هایی برای عرضه سریع دستاوردهای فناورانه به بازار بیابند؛ در حالی که منابع مالی لازم برای آزمایش و اثبات عملکرد دستاوردهای فناورانه جدید مانع دشوار و بزرگی برای آنها محسوب می‌شود. با جمع‌بندی این چالش‌ها در نهایت مؤلفان معتقدند در صنعت نفت ایران، دولت باید از برنامه‌هایی برای ایجاد زیرساخت و به همان نسبت ایجاد انگیزه (مانند مشوق‌های مالیاتی)، برای توسعه شرکت‌های استارت‌آپ، حمایت کند.

